VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Senioralnej (nr 27)**

z dnia 5 sierpnia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 27)

5 sierpnia 2015 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Szczerby (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– dyskusja nad podjęciem inicjatywy ustawodawczej w sprawie ustawy o osobach starszych – kontynuacja;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Zuzanna Grabusińska** dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Dariusz Poznański** zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Jan Piotrowski** wicedyrektor Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli, **prof. dr hab. med. Janusz Szymborski** członek Rządowej Rady Ludnościowej**, Elżbieta Ostrowska** przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, **Jerzy Płókarz** prezes Społecznej Krajowej Sieci Ratunkowej, Sztab Ratownictwa Wielkopolska, **Marek Walkiewicz** przedstawiciel Wielkopolskiego Porozumienia Pracodawców Ochrony Zdrowia, **Renata Ekielska** członek Zarządu Fundacji „Projektowanie Codzienności oraz **prof. dr hab. Piotr Błędowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jakub Krowiranda** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Bogdan Cichy** i **Robert Dulik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dzień dobry państwu. Witam wszystkich bardzo serdecznie w ten upalny dzień, ale myślę, że kameralna sala 25 jest dosyć chłodna i przyjemna. Szanowni państwo, otwieram 27. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej. Witam wszystkich zaproszonych gości, w szczególności przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które na razie reprezentuje pani Zuzanna Grabusińska, pełniąca obowiązki dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej, niebawem ma dołączyć pan minister Radosław Mleczko, podsekretarz stanu w MPiPS. Witam pana reprezentującego Ministerstwo Zdrowia, pana dyrektora Dariusza Poznańskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego w MZ, witam również pana Jana Piotrowskiego, wicedyrektora w Departamencie Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Witam serdecznie panią Elżbietę Ostrowską, przewodniczącą Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów i wszystkich innych gości, w tym pana profesora Szymborskiego z Rządowej Rady Ludnościowej oraz naszego stałego doradcę Komisji pana profesora Piotra Błędowskiego.

Szanowni państwo, otrzymali państwo zawiadomienie o posiedzeniu. Czy są pytania do porządku dziennego? Nie ma. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego oraz protokółu z poprzedniego posiedzenia Komisji i przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Punkt pierwszy – dyskusja nad podjęciem inicjatywy ustawodawczej w sprawie ustawy o osobach starszych. Będzie to kontynuacja, którą, mam nadzieję, zwieńczymy przyjęciem projektu i skierowaniem go. Drugi punkt – sprawy bieżące.

Szanowni państwo, rozpoczęliśmy takie zadanie, które traktuję trochę jak podsumowanie i ukoronowanie w jakiejś mierze wysiłku całej Komisji Polityki Senioralnej i naszej bardzo rzeczowej, dogłębnej analizy dotyczącej osób starszych w różnych obszarach, w różnych rodzajach aktywności, w różnych formach pomocy. Jak państwo wiedzą,

te działania, które wykonaliśmy, tych 27 posiedzeń, to de facto zbieranie przez naszą Komisje różnych informacji z różnych obszarów aktywności społecznej, zawodowej, zdrowia, samodzielności edukacyjnej. Przedmiotem naszego zainteresowania były również kwestie równego traktowania, dyskryminacji ze względu na wiek, ale też przede wszystkim monitorowanie działań związanych z pakietem senioralnym, czyli dokumentami rządowymi, które zostały przyjęte przez Radę Ministrów, w tym w szczególności „Założenia do długofalowej polityki senioralnej państwa do roku 2020". Chcielibyśmy – jest to propozycja Komisji – te sprawy usystematyzować; w sposób bardziej odpowiedzialny, bardziej świadomy, bardziej dojrzały też chcielibyśmy włączyć Sejm i Senat w działania związane z monitorowaniem, formułowaniem ocen polityki senioralnej, ale także formułowaniem wniosków i rekomendacji na przyszłość.

W mojej opinii, coroczna informacja Rady Ministrów o sytuacji osób starszych, która byłaby przedstawiana przez Radę Ministrów, przekazywana Sejmowi i Senatowi do przyjęcia, i która miałaby również w sobie ten czynnik oceny polityki senioralnej, powinna zawierać też wnioski i rekomendacje, które moglibyśmy w sposób rzeczowy zweryfikować, używając tego instrumentu, jakim jest stała Komisji Polityki Senioralnej. Jest to działanie jak najbardziej zasadne, które powinno mieć swoje uregulowanie ustawowe. Dodatkowym elementem, który jakby umożliwia dokonywanie takiej corocznej informacji o sytuacji osób starszych, jest niewątpliwie monitorowanie sytuacji osób starszych, które ze względu na specyfikę polityki senioralnej powinno być prowadzone przez organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne i inne instytucje i organizacje, które są zaangażowane w kształtowanie sytuacji osób starszych w Polsce.

Projekt, który przedstawiałem już w zarysie na poprzednim posiedzeniu Komisji, skierowaliśmy do Biura Legislacyjnego i również otrzymaliśmy uwagi z Biura Analiz Sejmowych. To, co państwo mają przed sobą, ten efekt finalny, jest to wynik prac, wynik również roboczych konsultacji z MPiPS, za co dziękuję także pani dyrektor. To jest efekt prac i konsultacji ze stałym doradcą naszej Komisji, panem profesorem Piotrem Błędowskim. Chcielibyśmy, aby ten projekt, który te kwestie reguluje… Chciałbym tylko przypomnieć, że Polska należy do nielicznych krajów europejskich, w których nie ukształtowano systemu monitorowania sytuacji życiowej populacji osób starszych, uwzględniającego aspekt społeczny, ekonomiczny, zdrowotny. Celem tego monitoringu jest nie tylko przygotowanie wieloaspektowej diagnozy sytuacji osób starszych, ale i usystematyzowanie zadań z zakresu polityki senioralnej, realizowanych obecnie, przygotowywanych, oraz zapewnienie ich ciągłości, adekwatności, kompleksowości, spójności, narzucenie na różne instytucje gotowości współpracy w przygotowaniu informacji. Chciałem też podziękować panu profesorowi Szymborskiemu z Rządowej Rady Ludnościowej, który przekazał swoje uwagi, które są dla nas bardzo cenne.

Ta ustawa, jeżeli zostanie uchwalona przez Wysoką Izbę, będzie miała znaczenie fundamentalne. Będzie właśnie takim fundamentem, na którym będziemy mogli przygotowywać różne inne rozwiązania. Będzie taką ustawą-matką. Mamy, szanowni państwo, wiele różnych doświadczeń, mamy ustawę chociażby przyjętą przez Sejm, o karcie dużej rodziny. W tej ustawie też nie ma konkretnych benefitów, które otrzymują osoby starsze. Ta ustawa stwarza po prostu podstawy, które pozwalają przygotować różnego rodzaju rozwiązania formalne, dzięki którym te uprawnienia, o których nie ma mowy w ustawie, mogą być dużej rodzinie przyznane.

Co jest bardzo istotne z punktu widzenia tej ustawy – ona definiuje dwie kluczowe sprawy: definiuje osobę starszą, po raz pierwszy, jeśli chodzi o legislację o randze ustawy, i definiuje politykę senioralną. Ta definicja jest bardzo zbieżna z definicją zaproponowaną przez Radę Ministrów. Wreszcie, jest także oczywiście definicja osoby niepełnosprawnej, ale w tym zakresie przywołujemy istniejące regulacje w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Szanowni państwo, projekt ustawy jest przed państwem. Celem tego posiedzenia jest przyjęcie inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie, którym się zajmujemy. Chciałbym poprosić na początek Biuro Legislacyjne o ewentualne ogólne uwagi do tego projektu i ewentualnie…

Legislator Bogdan Cichy:

Jeżeli można, to…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo proszę.

Legislator Bogdan Cichy:

Chcę powiedzieć, że uczestniczyliśmy w nadaniu ostatecznego kształtu temu projektowi i wiele uwag technicznych, a zwłaszcza wynikających z opinii Biura Analiz Sejmowych, zostało w tym projekcie, który w tej chwili mają państwo przed sobą, uwzględnionych i na tym etapie nie zgłaszamy jakichś istotnych uwag czy zastrzeżeń.

Chcemy tylko powiedzieć, jak państwo doskonale wiedzą, że jesteśmy na samym początku ścieżki legislacyjnej. Jeżeli Komisja zdecyduje się podjąć tego typu inicjatywę, będzie trwał dalszy proces legislacyjny, będzie pierwsze czytanie, drugie czytanie, uchwalenie, wreszcie, oczywiście, Senat i w zależności od tego na każdym etapie Biuro Legislacyjne będzie uczestniczyło. Jak państwo też wiedzą, tworzenie prawa wymaga refleksji, więc to jest, oczywiście, bardzo istotne, w związku z tym, jeżeli państwo podejmą tę inicjatywę, będzie jakiś upływ czasu, tym bardziej, że mamy tradycyjną sierpniową, niezbyt długą przerwę w pracy parlamentu. W wakacje odpoczniemy trochę, będziemy mieli trochę inne spojrzenie i, oczywiście, jeżeli będziemy mieli jakieś uwagi, bądź wątpliwości, bądź trzeba będzie coś rozszerzyć, czy uzupełnić, to można powiedzieć, że temat nie jest w tym momencie zamykany, tylko raczej otwierany. Tak że, konkludując, chcę powiedzieć, że na tym etapie nie zgłaszamy zastrzeżeń. Co nie oznacza, oczywiście, że w dalszych pracach też tak będzie; w zależności od tego, jak się będą prace toczyć, jeżeli będziemy mieli jakieś uwagi, to będziemy się starali je przekazywać Komisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Czy mógłbym poprosić o zabranie głosu stałego doradcę Komisji, pana profesora Piotra Błędowskiego? Panie profesorze, jak ocenia pan tę inicjatywę ustawodawczą?

Stały doradca Komisji prof. Piotr Błędowski:

Szanowni państwo, chciałbym zacząć od tego, że właśnie przed chwilą sobie uświadomiłem, że dziesięć lat temu po raz pierwszy przedstawiałem pomysł tego rodzaju rozwiązania ówczesnemu ministrowi pracy i u każdego kolejnego miałem okazję także przedstawić ten pomysł. Ale wydaje mi się, że ta droga, którą Komisja przyjęła, czyli projektu sejmowego, stwarza większe szanse powodzenia. Poza tym że ta ustawa daje rzeczywiście szanse lepszego monitorowania i szybszej reakcji na zmiany, jakie będą następowały w sytuacji osób starszych, a to monitorowanie nie sprowadza się wyłącznie do opisu sytuacji, ale także do pewnych szacunków, jakiego rodzaju działania trzeba podjąć, jaki rodzaj kosztów trzeba w związku z tym ponieść – jest jeszcze drugi element, na który chciałem zwrócić specjalną uwagę państwa. Mianowicie, nie chciałbym używać górnolotnych określeń, ale wydaje mi się, że demokracja parlamentarna otrzymuje zupełnie nowy instrument. Tym instrumentem jest informacja, dotąd przygotowywana przez instytucje, grupy niezależnych ekspertów, wszystko jedno, kto będzie miał to przygotować, ale to będzie opinia niezależna, która będzie potem przedstawiana w kierownictwie ministerstwa i potem rządowi, wreszcie, trafi do Sejmu i w związku z tym ta informacja będzie miała zupełnie inny charakter niż informacja przygotowana przez zainteresowanych, przez taki czy inny resort. W związku z tym mam wrażenie, że osoby starsze mają szansę być podwójnymi beneficjentami tego rodzaju rozwiązań. I to co dla mnie szczególnie ważne, to jest bardzo szeroki zakres monitoringu, on będzie wymagał także współpracy pomiędzy resortami i dzięki temu może niejako właściwie przy okazji osiągniemy to, co postulują gerontolodzy pod egidą Organizacji Narodów Zjednoczonych już od bardzo dawna, mianowicie uczynienie problemów związanych ze starzeniem się i starością jednym z centralnych kryteriów podejmowania rozmaitych decyzji w obszarze politycznym, społecznym i ekonomicznym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję panu profesorowi. Teraz zapytam o zdanie stronę rządową. Z panią dyrektor mieliśmy okazję na roboczo współpracować przy przygotowaniu tego projektu. Czy państwo oceniają jako zasadną tę inicjatywę i czy ona też będzie wsparciem dla realizowanych zadań związanych z polityką społeczną w resorcie?

Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Zuzanna Grabusińska:

Witam państwa bardzo serdecznie. Sama inicjatywa jest ze wszech miar pożyteczna, zresztą powiedział to już pan przewodniczący przed momentem, że ranga przepisu ustawowego daje zupełnie inną rękojmię i inną wagę zbierania informacji, jakości tej informacji, a także daje źródło finansowania i określałaby partnerów, którzy uczestniczyliby w takim monitoringu. Z naszego punktu widzenia jest to też taki pierwszy impuls do tego, żeby w sposób systemowy porządkować problemy, obszary dotyczące osób starszych, co jest spójne z działaniem resortu i działaniem rządu. Tak że wydaje się, że ta inicjatywa jest niezmiernie cenna. Oczywiście, tak jak powiedział pan mecenas, jest ona na etapie legislacyjnym; myślę, że jeszcze będziemy doprecyzowywać pewne propozycje zapisów. Sam pomysł jest niezmiernie ważny i niezmiernie cenny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę o przedstawienie się i zabranie głosu.

Prezes Społecznej Krajowej Sieci Ratunkowej, Sztab Ratownictwa Wielkopolska Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz, Społeczna Krajowa Sieć Ratunkowa. Ja również chciałem wyrazić w imieniu reprezentowanego stowarzyszenia opinię, że każda inicjatywa, która zmierza do opiekowania się i interesowania się przez państwo swoimi obywatelami, zwłaszcza tymi starszymi, jest niezwykle cenna. Na samym początku miałbym tylko jedną uwagę i propozycję – żeby zastanowić się nad tytułem ustawy, bo jakoś mi nie pasuje tytuł ustawa o osobach starszych. Z tej ustawy wynika, że, w mojej ocenie, właściwszy byłby tytuł ustawa o monitorowaniu sytuacji życiowej osób starszych, bądź ustawa o monitorowaniu sytuacji bytowej osób starszych. A gdyby miał być zachowany tytuł ustawa o osobach starszych, niewątpliwie wymagałoby to daleko, daleko, daleko szerszych regulacji i zastanawiania się nad wieloma innymi problemami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję bardzo. My w tej sprawie też mamy pewien pomysł i pewne odczucia, że ta ustawa będzie ustawą-matką, która będzie uzupełniana w przyszłych kadencjach również pewnymi rozwiązaniami prawnymi, które będą zwiększały jej działanie. Podobne stanowisko ma też strona rządowa.

Pani dyrektor, krótki komentarz do tytułu ustawy?

Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej MPiPS Zuzanna Grabusińska:

Pierwsza wersja dotyczyła wyłącznie monitoringu. Jeśli chodzi o sam tytuł, on ma w sobie pewną cechę uniwersalną, dlatego że, jak pan przewodniczący wskazał, daje możliwość dokładania pewnych elementów związanych z poszerzaniem obszaru porządkowania polityki senioralnej. To daje nam szansę, że w przyszłości będziemy mogli rozbudowywać ten akt prawny, który będzie podstawowy dla osoby starszej, dlatego że w jednym miejscu będą się znajdować rozwiązania dotyczące określonej populacji.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję. Może komentarz w tej sprawie pan mecenas Cichy, jeżeli mogę? Króciutki.

Legislator Bogdan Cichy:

Jesteśmy za utrzymaniem. Chcemy proponować, żeby w tytule ustawa oddała zakres podmiotowy, a wskazując zakres przedmiotowy… To jest kluczowa kwestia, zakres podmiotowy i zakres przedmiotowy. Podmiotem, czy celem ustawy, jak rozumiemy, są osoby starsze. A zakres ustawy, który jest przedmiotem, o czym pan przewodniczący wspominał, oczywiście, można przyjąć, że to jest ustawa otwarta i otwarte to, co będzie treścią

ustawy. Dzisiaj treścią ustawy jest głównie kwestia związana z monitorowaniem i to, co pani dyrektor podkreślała, cenność, tak że, oczywiście, jest nałożony pewien obowiązek, ale „miękko" nałożony, wszystko można rozbudowywać. Ustawa liczy trzy kartki, a nie wiem, za pięć lat może będzie liczyła 20, albo 30, bo pewne działania, pewne kwestie można rozpisywać bardziej precyzyjnie, szczegółowo, iść w kierunku norm tzw. bezwzględnie obowiązujących, bo normy bezwzględnie obowiązujące wyraźnie zawierają pewne zalecenia co do zadań, sposobów wykonywania i tak dalej, i tak dalej. I w związku z tym wydaje się nam, że ten tytuł o osobach starszych na tym etapie powinien być utrzymany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję, panie mecenasie, za komentarz.

I jeszcze raz pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej MPiPS Zuzanna Grabusińska:

Jeszcze jedno zdanie, bo zgadzam się z panem mecenasem Cichym. Mam nadzieję, że przyszły parlament będzie również tak myślał, że wiele regulacji jest rozproszonych w innych ustawach i z punktu widzenia seniorów, z punktu widzenia podmiotu, który chciałby mieć uporządkowaną materię, to porządkowanie tego i wpisywanie do jednego aktu prawnego wydaje się zasadne i celowe, i podmiotowe uporządkowanie daje taką szansę.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Tym bardziej że operujemy trochę na wzorcach niemieckich. Prezydium Komisji Polityki Senioralnej, które było, jak wspominałem na poprzednim posiedzeniu, gośćmi niemieckiego Bundestagu, i ministerstwo pracy, które ma kontakt ze swoim odpowiednikiem… Podobne rozwiązania są tam sformułowane co do informacji, co do przygotowywania też corocznego raportu, więc liczymy, że to będzie ten kierunek, który będzie w jakiś sposób przynajmniej dla nas inspiracją.

Szanowni państwo, jeżeli nie ma więcej uwag… Oczywiście, bardzo proszę.

Pani doktor Elżbieta Ostrowska, przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Elżbieta Ostrowska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Na poprzednim posiedzeniu Komisji, kiedy pan przewodniczący przedstawiał inicjatywę tej ustawy, wszystkie wypowiedzi były pozytywne, również przedstawicieli środowisk i organizacji pozarządowych. Chcę powiedzieć, że w tym krótkim czasie, który upłynął od poprzedniego posiedzenia Komisji, miałam okazję rozmawiać z kilkunastoma przedstawicielami mojego związku z terenu całej Polski, przedstawiałam ideę tego ustawowego uregulowania monitoringu sytuacji osób starszych i muszę powiedzieć, że ta idea wzbudza ogromne zainteresowanie i ogromne poparcie w środowiskach osób starszych. Widzimy w tym bardzo skuteczny i bardzo cenny instrument, po pierwsze, rzeczywistego poznania tej sytuacji, po drugie, wykorzystania wynikających z niej informacji dla kształtowania polityki senioralnej. Tak że dwa razy tak, czy trzy razy tak. Nawiązując do tego, co powiedział pan profesor Błędowski, ja czuję się osobiście jakby podwójnym beneficjentem tej ustawy – raz, jako osoba starsza, dwa, jako przedstawicielka organizacji skupiającej osoby starsze.

Mam uwagi i pytania dotyczące poszczególnych zapisów. Czy w tym momencie, czy później, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Chciałem zaproponować takie rozwiązanie, żebyśmy dzisiaj… Dzisiaj chciałem zaproponować tylko dwie autopoprawki, które są, bym powiedział, oczywiste, które uzgodniłem z Biurem Legislacyjnym. Proponowałbym, żebyśmy przy pierwszym czytaniu… Ten okres między dzisiejszym posiedzeniem Komisji a przyszłym posiedzeniem, które odbędzie się prawdopodobnie we wtorek przed pierwszym posiedzeniem wrześniowym, będzie wykorzystany przez marszałka Sejmu, przez Kancelarię Sejmu do przeprowadzenia także konsultacji społecznych, przekazania tego projektu do różnych instytucji

i środowisk, które chciałyby w tej sprawie się wypowiedzieć. I proponuję, żebyśmy wtedy zebrali wszystkie uwagi i przy pierwszym czytaniu je rozważyli, i ewentualnie dokonali zmian.

Jeżeli jest zgoda na takie procedowanie, to wydaje mi się, że będzie najbardziej właściwe – w tym momencie wiem, że ministerstwo też ma jakieś uwagi legislacyjne – żebyśmy się skupili na tej czynności, którą i tak będziemy musieli w jakiś sposób powtórzyć przy pierwszym czytaniu.

Pani poseł Iwona Kozłowska. Bardzo proszę.

Poseł Iwona Kozłowska (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni goście. Na pewno ta ustawa jest niezmiernie potrzebna i cieszę się, że jest ogólna opinia państwa i wszystkich środowisk, że ta ustawa jest potrzebna, bo otwiera na razie furtkę, aby faktycznie, rzeczywiście i nie tylko w postaci teorii, ale przede wszystkim praktycznie zająć się osobami starszymi. Niewątpliwie jest to namiastka tego, czego oczekujemy, pan mecenas to trafnie określił. I myślę, że w perspektywie czasu nowy Sejm, ustawodawca powinien zebrać wszystkie dokumenty, które zajmują się osobami starszymi, które zajmują się seniorami, i wszystkie zapisy ustawowe skumulować po prostu w jednym zapisie, abyśmy nie musieli ich szukać w różnych ustawach i różnych rozporządzeniach, w dokumentach, które już funkcjonują i które na pewno też wymagają ulepszenia i poprawy. Myślę, że to jest dobry początek ogromnie ważnej, wspaniałej inicjatywy i ważnej sprawy.

Sama pracuję z osobami starszymi, pracuję z seniorami i wiem, jak bardzo ta ustawa jest potrzebna po to, aby faktycznie i praktycznie zająć się tematem osób starszych pod każdym względem. Dotyczy to zarówno zdrowia, aktywizacji społecznej, rehabilitacji, wszystkich sfer związanych z osobami starszymi.

I, panie przewodniczący, chciałam serdecznie podziękować za tę inicjatywę, bo myślę, że ta mała furteczka zmieni się w ogromne wrota, które pozwolą na prawdziwe zainicjowanie i zajęcie się sprawami osób, które tego wymagają. Nie tylko ze względu na demografię, bo demografia swoją drogą. Od nas się wymaga, żebyśmy osobami starszymi się zajmowali bez względu na to, czy jest ich dużo, czy nie. Po prostu osoby starsze, ze względu na swój dorobek życia i swoją godność tego potrzebują, a my jesteśmy im po prostu to winni. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję pani poseł Kozłowskiej za takie perspektywiczne podejście do tematu. Ja mam też takie przeczucie, że ta ustawa może być w przyszłości aktem prawnym o wiele obszerniejszym i właśnie dzięki temu to podmiotowe ujęcie osób starszych w samym tytule projektu ustawy, moim zdaniem, jest tylko świadectwem tego, dla kogo tak naprawdę pracujemy i jak te wszystkie mechanizmy, narzędzia, które chcemy uruchomić w postaci monitoringu, w postaci stałej informacji w sprawie oceny realizacji polityki senioralnej i włączenia w tę ocenę również parlamentu oraz także kreowanie i zapowiadanie różnego rodzaju inicjatyw i działań związanych z polityką na rzecz godnego, zdrowego starzenia się, to jest działanie jak najbardziej słuszne.

Bardzo proszę, jeszcze jeden głos. Proszę o przedstawienie się i zabranie głosu.

Przedstawiciel Wielkopolskiego Porozumienia Pracodawców Ochrony Zdrowia Marek Walkiewicz:

Marek Walkiewicz, Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia, Wielkopolska. Jestem od ośmiu lat obserwatorem sejmowej Komisji Zdrowia, a w związku z tym, że pana posła zobaczyłem w spisie – tutaj mieszkam, w Warszawie, u takiej grupy seniorów, którzy słyszeli, że pan jest bardzo zaangażowany w te tematy – to, niestety, łyżka dziegciu dla państwa.

Jestem lekarzem rodziny wielkopolskiej i należę do porozumienia, które zakładaliśmy, było to porozumienie zielonogórskie, a teraz od czterech lat jesteśmy pod przewodnictwem pani Bożeny Janickiej w Wielkopolsce. Mamy w całej Wielkopolsce prawie 500 przychodni, temat senioralny nie jest nam obcy, uczestniczymy w konferencjach, również w spocie kilkakrotnie. W naszej grupie zawodowej ukuliśmy taki termin: wiek średni stabilny. To są lekarze w moim wieku, już starsi; w Wielkopolsce średnia wieku

w podstawowej opiece zdrowotnej w tej chwili wynosi już lat 65, żeby państwo wiedzieli. Pomysłu nadal nie ma, jeśli chodzi o lekarzy. Teraz próbuje się coś wymyślić, próbowało ministerstwo zastosować taki „myk": zatrudnić dodatkowo pediatrów, internistów, żeby oni tę podstawową opiekę zdrowotną przejęli. Okazało się, że ich za wielu nie ma.

Jaki problem? Za półtora roku wchodzi bardzo zły zapis, że duża grupa lekarzy, szacujemy, że około dwóch tysięcy, którzy nie mają typowej specjalności lekarz rodzinny, pediatra, internista, wypada z systemu, mimo że to są koledzy, którzy pracują od 30 lat w tym systemie i na danym terenie opiekują się pacjentami, ale są chirurgami, anestezjologami, różnych mamy, psychiatrami. I teraz ustawa jest kategoryczna: rok 2017, oni już mają nie mieć list aktywnych, już mają się swoimi pacjentami nie zajmować, bo się nie nadają do tego rejestru. Próbujemy oczywiście ratować sytuację…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo się cieszę i chciałbym serdecznie pana przywitać w gronie osób, które zajmują się tymi tematami. Myślę, że, po pierwsze, proponuję spotkanie ze mną po posiedzeniu Komisji, możemy uzgodnić zakres tematyczny, który pana interesuje. Ja też jestem świeżo po spotkaniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, znam sytuację, jeśli chodzi o kadry medyczne, o perspektywy. Ponieważ nie jesteśmy sami, ale też są legislatorzy, którzy mają kolejne posiedzenia komisji, proponuję, żebyśmy przystąpili już do zajmowania się projektem. A tak naprawdę przystąpimy do tego projektu, kiedy Komisja potwierdzi gotowość do tej inicjatywy ustawodawczej, która jest inicjatywą nas wszystkich tutaj obecnych członków Komisji Polityki Senioralnej i te sprawy traktujemy absolutnie długofalowo i w związku z tym zawsze w tej sprawie staramy się mówić na pewno jednym głosem.

Przedstawiciel Wielkopolskiego Porozumienia Pracodawców Ochrony Zdrowia Marek Walkiewicz:

Bardzo proszę. To taki sygnał tylko wnoszę…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję bardzo. Dopisujemy pana do stałych gości naszej Komisji, o co proszę serdecznie sekretariat.

Jeśli chodzi o dwie moje autopoprawki, jest to art. 6. W art. 6 pojawiło się słowo „będzie"; chciałbym, aby ono zostało zastąpiono słowem „jest": „monitorowanie sytuacji osób starszych oraz przygotowanie informacji, o której mowa w art. 5, jest finansowane z budżetu państwa" oraz, jeśli chodzi o art. 6 ust. 5, to tutaj chcielibyśmy pozostawić zapis: „Organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz organizacje, o których mowa w art. 2, są obowiązane do współpracy w przygotowaniu informacji Rady Ministrów", i tu proponuję, aby skreślić słowa „udzielania pomocy", ponieważ to określenie ma charakter bardzo bezwzględny i w jakiejś mierze może komplikować nasz projekt. W związku z tym jeżeli Wysoka Komisja by przyjęła te dwie autopoprawki, oczywiście, one miałyby swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu do projektu ustawy, czyli skreślenie tych dwóch elementów z uzasadnienia, gdzie jest powtarzana treść ustawy.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Nawrocka (PSL):

Mam jeszcze małą uwagę: w art. 5 ust. 2 pkt 3 powinno być „aktywność zawodowa". Taka poprawka techniczna.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Tak, rzeczywiście, tutaj się pojawiło „ą" zamiast „a"; art. 5 ust. 2 pkt 3 – „aktywność zawodowa", nie „zawodową".

Czy są jeszcze poprawki, które chcielibyśmy nanieść ewentualnie przed skierowaniem tego projektu do pani marszałek Sejmu? Jeszcze pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Elżbieta Nawrocka (PSL):

W art. 3: „Zakresem monitorowania sytuacji osób starszych obejmuje się:", i tutaj jest: „stan zdrowia, dostępność i poziom usług socjalnych". Proponuję, po przecinku, zrobić jeszcze – „dostępność i poziom usług zdrowotnych". Bo z tym naprawdę jest duży pro-

blem, jeśli chodzi o osoby starsze, o tę dostępność do usług zdrowotnych. W tym będą i rehabilitacyjne…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

W tym samym punkcie?

Poseł Elżbieta Nawrocka (PSL):

Tak. Socjalnych i zdrowotnych. Albo i zdrowotnych…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

To by pani poseł musiała ewentualnie w tym temacie uzyskać opinie ministerstw…

Nie wiem, czy pan dyrektor zechciałby… Czy to sformułowanie, które jest w pkt. 5, jest wystarczające, jeśli chodzi o ten obszar zdrowia, co do którego chcieliby państwo, żeby miał ministra właściwego do spraw zdrowia?

Zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia Dariusz Poznański:

Jeśli można, panie przewodniczący, dosłownie kilka kwestii tak na szybko. Przedmiotem informacji – to jest ust. 2 w art. 5 – o sytuacji osób starszych w szczególności są: – i tutaj mamy – sytuację demograficzną społeczeństwa i strukturę demograficzną. Pan profesor Błędowski na pewno mnie poprawi, ale wydaje mi się, że struktura demograficzna zawiera się w sytuacji demograficznej, to znaczy, że nie istnieje opis sytuacji demograficznej bez opisu struktury demograficznej, ale to są tylko takie przemyślenia.

Jeśli chodzi o pkt 5, to myślę, że bardziej prawidłowym ujęciem i stosowanym w naszej nomenklaturze, byłaby sytuacja zdrowotna i jej uwarunkowania, w tym jakość życia związana ze zdrowiem. I jeśli chodzi o dostępność, to proponowałbym „dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej", gdyż tak definiuje to pojęcie ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej, i – powtórzyłbym – „finansowanych ze środków publicznych", bo jeżeli mielibyśmy przygotowywać tę informację jako Ministerstwo Zdrowia, to odpowiadamy za to, co jest finansowane ze środków publicznych. A prywatne jednostki udzielające świadczeń opieki zdrowotnej są zupełnie poza tym systemem publicznym. My często też nie mamy precyzyjnej informacji, więc proponowałbym, żeby to było zawężone do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

I też w art. 6 ust. 3 wydaje się, że byłoby lepiej, że Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi zakres i tryb przygotowania, bo to powinno być, moim zdaniem, rozporządzenie Rady Ministrów.

I też w art. 6 ust. 5 wydaje mi się, że tu jest podwójne odesłanie. Organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz organizacje, o których mowa w art. 2, a w art. 2 mamy też organy administracji publicznej i państwowe jednostki organizacyjne, więc to się chyba powiela.

To tyle.

Jeśli chodzi o tę dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej, to rozumiem, że byłyby tutaj zakresy świadczeń, o których mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej, czyli podstawowa opieka zdrowotna, leczenie ambulatoryjne, specjalistyczne i wszystkie zakresy świadczeń, które są finansowane przez NFZ. Wydaje się, że takie ujęcie: dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych będzie prawidłowe i kompleksowe.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Jeśli mógłby pan dyrektor jeszcze raz powtórzyć proponowany zapis pkt. 5. Sytuacja zdrowotna…

Zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego MZ Dariusz Poznański:

Sytuacja zdrowotna i jej uwarunkowania…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Tak…

Zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego MZ Dariusz Poznański:

Sytuacja zdrowotna… oraz jakość życia związana ze zdrowiem, w tym dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Tak, oczywiście… Zaraz, panie profesorze, zapiszę i poprosimy pana o zabranie głosu.

Sytuacja zdrowotna i jej uwarunkowania oraz jakość życia związana ze zdrowiem, w tym dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych. Tak? Dobrze. To jest propozycja MZ.

Pan profesor Janusz Szymborski.

Członek Rządowej Rady Ludnościowej prof. dr hab. med. Janusz Szymborski:

Stan zdrowia i jego uwarunkowania zawiera się w sytuacji zdrowotnej. Jeżeli mówimy o sytuacji zdrowotnej, to mówimy o stanie zdrowia i jego uwarunkowaniach. A zatem, sytuacja zdrowotna i jej uwarunkowania jest troszeczkę takim semantycznym…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Panie dyrektorze, czy może być stan zdrowia?

Zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego MZ Dariusz Poznański:

Myślę, że na tym etapie moglibyśmy zaakceptować stan zdrowia i jego uwarunkowania. Jeszcze będziemy przygotowywać stanowisko rządu i będziemy jeszcze się zastanawiać przed pierwszym czytaniem, tak że myślę, że na tym etapie można tak przyjąć.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dobrze. Czy propozycja pkt. 5: stan zdrowia i jego uwarunkowania oraz jakość życia związana ze zdrowiem, w tym dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych – czy taki zapis jest akceptowany przez Wysoką Komisję?

Wprowadzamy zatem moją autopoprawkę.

I tutaj jeszcze była uwaga – czy rozporządzenie prezesa Rady Ministrów, czy rozporządzenie Rady Ministrów?

Tu poproszę pana mecenasa Cichego. Art. 6 ust. 3.

Legislator Bogdan Cichy:

Rozumiem, że w tej chwili jest propozycja, że prezes Rady Ministrów, a byłaby propozycja żeby Rada Ministrów?

Panie przewodniczący, pan w którymś momencie zaproponował, żeby przyjąć wersję, że w momencie, kiedy rzeczywiście będziemy w fazie pierwszego czytania i pracy nad tekstem, to będziemy pracowali nad konkretnym tekstem. Tu też, jak patrzymy, to też pewnie prezes Rady Ministrów chyba określi najpierw w drodze rozporządzenia. Po prostu będziemy pracowali jeszcze na dalszym etapie.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dobrze, zostawmy tak jak jest.

Legislator Bogdan Cichy:

Jeśli dzisiaj zaczniemy intensywną pracę, nie będziemy posuwali się do przodu. Ogólnie rzecz biorąc, można uznać, że ustawa nie zawiera jakichś istotnych mankamentów, a państwo doskonale wiedzą, że wszystko zawsze można zrobić lepiej, dokładniej, precyzyjniej i tak dalej. To jest etap po prostu, mamy po prostu poszczególne etapy pracy.

I, jeżeli wolno, to na razie proponuję zostawić to odesłanie w ust. 5, w którym pan dyrektor proponował – „o których mowa w art. 2”. Ustawa jest krótka, musi być syntetyczna. Chodzi o odesłanie, najprawdopodobniej sprowadza się do tego, że chodzi o organizacje zaangażowane w kształtowanie sytuacji osób starszych, prawda, i to jest główny cel tego odesłania.

Konkludując, to co pan przewodniczący proponował, że w momencie, kiedy inicjatywa już przybierze charakter druku, wtedy będziemy formowali ostateczny kształt prawny i na tym etapie cyzelowali. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dobrze.

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za wszystkie uwagi, za wszystkie udoskonalenia, które zostały już dzisiaj na etapie przygotowywania inicjatywy ustawodawczej sformułowane. One zostaną naniesione i w związku z tym zadaję kluczowe pytanie członkom Wysokiej Komisji – czy ktoś jest przeciwny podjęciu komisyjnej inicjatywy ustawodawczej w sprawie projektu ustawy o osobach starszych?

Nie widzę. Czyli Komisja Polityki Senioralnej podjęła inicjatywę ustawodawczą.

I teraz jest ten moment, byśmy wskazali posła, który będzie upoważniony do reprezentowania nas w dalszych pracach nad projektem ustawy. Czy są jakieś propozycje?

Poseł Henryk Smolarz (PSL):

Proponuję posła Michała Szczerbę do reprezentowania Komisji podczas dalszych prac nad ustawą.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Wyrażam zgodę.

Czy ktoś jest przeciw?

Dziękuję.

Szanowni państwo, bardzo serdecznie dziękuję wszystkim interesariuszom i osobom, które współpracowały. Uważam, że to jest dobry początek; korzystną okolicznością jest to, że upłynie miesiąc między tym a przyszłym posiedzeniem Komisji. Proszę wszystkich członków Komisji, abyśmy już zarezerwowali termin na wtorek na godziny popołudniowe, na godzinę szesnastą. Przypomnijmy, jaki to jest dzień, pani Elżbieto.

Ósmego września o godzinie szesnastej odbędzie się kolejne posiedzenie Komisji już poświęcone temu tematowi.

Zamykam pierwszy punkt. Przechodzimy do drugiego punktu – sprawy różne. Czy są jakieś tematy, które chcieliby państwo podjąć w sprawach różnych?

Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Achinger.

Poseł Elżbieta Achinger (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Mam taką prośbę i propozycję – czy na tym wrześniowym posiedzeniu, do którego mamy miesiąc, moglibyśmy w jednym z punktów posiedzenia Komisji omówić też tworzący się w tej chwili parlament seniorów, czyli zasady jego działania i przygotowania? Jestem po wielu spotkaniach w Polsce, jest bardzo duże zainteresowanie tą tematyką, nie do końca wszyscy są zorientowani, poinformowani, więc uważam, że to jest najlepszy moment, żebyśmy już na niecały miesiąc przed ewentualnym rozpoczęciem obrad tego parlamentu pochylili się nad tym, jeżeli mogę prosić.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Bardzo cenna inicjatywa, pani poseł. Może nie na tym posiedzeniu bezpośrednio, ale na pierwszym posiedzeniu Sejmu zrobimy dwa posiedzenia w związku z powyższym. Jedno będzie poświęcone wyłącznie kwestii obywatelskiego parlamentu seniorów, który odbędzie się w Sejmie, jak państwo wiedzą, 1 października. Informacja na ten temat jest na głównej stronie internetowej w „Aktualnościach". Pod specjalnie przygotowanym telefonem i pod adresem są również udzielane wszelkie informacje.

Przypomnę, że, zgodnie z deklaracją grupy inicjatywnej, do udziału w parlamencie seniorów w szczególności zachęcani są przedstawiciele gminnych rad seniorów, które powstają na podstawie art. 5 ustawy o samorządzie gminnym, po drugie, przedstawiciele Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, największej półmilionowej organizacji zrzeszającej osoby starsze w naszym kraju, oraz przedstawiciele uniwersytetów trzeciego wieku. Te trzy środowiska przygotowują regulamin, który, mam nadzieję, zostanie zaprezentowany Wysokiej Komisji na posiedzeniu, o które wnioskowała pani poseł Achinger.

Bardzo dziękuję wszystkim za uwagę i życzę miłego dalszego dnia.